

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT LINDÖN": 1980-07-28

- tillägg av föreskrifter.

BESLUT "NATURRESERVAT LINDÖN": 1977-12-21

- fastställande av skötselplan.

SKÖTSELPLAN: 1977-12-21

BESLUT "NATURMINNESMÄRKE LINDÖN": 1917-10-06

LÄNSSTYRELSEN

Kopparbergs län

Naturvårdsenheten

BESLUT: 1980-07-28

DNR: 11.1211.2317-79

TILLÄGG AV FÖRESKRIFTER FÖR NATURRESERVAT LINDÖN, BORLÄNGE KOMMUN

I beslut den 6 oktober 1917 fridlystes Linön såsom naturminnesmärke. Med stöd av övergångsbestämmelserna till naturvårdslagen har Lindön numera benämnts naturreservat. För att skydda öns lindbestånd meddelades förbud vid laga påföljd mot fällande eller skadande av öns samtliga lindar och nedtrampande eller skadande av dess lindplantor samt mot all jakt på ön och mot alla massutflykter till ön och fester därpå även som mot allt osnyggande å ön genom kvarlämnande av papper och dylikt.

I beslut den 21 december 1977 fastställde länsstyrelsen en skötselplan för området.

I skrivelse till länsstyrelsen har markägaren Kyna Bysamfällighet begärt vissa kompletteringar av föreskrifterna.

Yttrande i ärendet har avgetts av förvaltaren Skogsvårdsstyrelsen och Borlänge kommun.

Med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen föreskriver länsstyrelsen att förbud skall gälla mot att

- göra upp eld,
- tälta,
- medföra ej kopplad hund samt
- förtöja båt annat än för dagsbesök.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektör Carl Sundt, beslutande, förste läns-assessor, Stig Holback, tf länsarkitekt Tor Eriksson, överlantmätare Karl-Gustaf Kjellman, tf länsantikvarie Knut Nord och tf byrådirektör Hannes Mellquist, den sistnämnde föredragande.

Carl Sundt

Hannes Mellquist

LÄNSSTYRELSEN KOPPARBERGS LÄN
Naturvårdsenheten

BESLUT 1977-12-21
DNR 11.114-1180-77 (2081)

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Lindön,
Borlänge kommun (riks reg nr 8)
(1 bilaga)

Skogsvårdsstyrelsen har på uppdrag av och i samråd med länsstyrelsen upprättat ett förslag till skötselplan för naturreservatet Lindön.

Planen har remitterats till berörda organ, varefter revidering skett med beaktande av framförda synpunkter.

Länsstyrelsen fastställer härmed upprättad skötselplan för naturreservatet Lindön.

Björn Ströberg

Per Kjellin

Bilaga:
Skötselplan

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LINDÖN (riks reg nr 8)

Följande skötselplan över naturreservatet Lindön i Borlänge kommun är upprättad i juli 1975 av skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län på grundval av inventering och åtgärdsförslag som utförts. Planen består av tre delar - en allmän del, en dispositions- och skötselplan för mark och vatten samt en dispositions- och åtgärdsplan för friluftsanordningar. Skötseldelen är upprättad för en tid av 10 år, varefter en revidering bör ske.

1 Allmän beskrivning av naturreservatet jämte föreskrifter

1.1 Allmän beskrivning

1.1.1 Data

Avsatt år	1917	
Areal	0,9 ha	
Kommun	Borlänge	
Läge	Ön är belägen i Ösjön (vik av Runn) ca 3 km SO Ornäs och 140 m söder Kyna by Topografisk karta 13F Falun SO Ekonomisk karta 13F 1h Torsång	
Gränser	Se karta bil 2	
Syfte	Att bevara öns lindbestånd och skydda ön mot vattenerosion	
Ägare	Kyna bysamfällighet	
Förvaltare	Skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län	

1.1.2 Naturförhållanden

Områdets historia

Vegetation

"Utdrag af Domboken, hållen på Torsångs Laga Härads Ting den 23 Oktober år 1787.

S.D Uppå Kyna Byamäns ansökning och i anseende till anförda skäl, pröfwade Härads Rätten skäligen utsätta ett Wite af Tre Riksdaler SEXTON skillingar specie, hvartill utom Laga pligt och skadestånd, Den eller De skola wara förfallne, som efter föregången Lagsökning warda öfwertygade, att på något sätt ofreda, kullhugga och förderfwa eller bortföra En eller flere af de å den så kallade Lindön växande Lindträn: Hwilket dock till wederbörandes underrättelse af Torsångs Kyrkas Predikstol bör kundgiöras. År och dag som förr skrifwit står. På

Detta utdrag visar att man redan i slutet av 1700-talet riktade sina blickar på Lindön.

1917 växte enligt Fil dr Karl-Erik Forslund minst ett hundratal vackra lindar, av vilka de största var 15-16 meter höga med en diameter av 35-40 centimeter och mellan 300 och 400 år gamla.

1917 växte enligt Edvard Östberg på Lindön 160 st 300-åriga lindar rikt fågelbefolkade.

1949 skrev Einar Klefbeck i "Natur i Dalarna" att på Lindön växte ett 70-tal lindar flera av dem ruttna. De största lindarna mätte vid 1 meters höjd en omkrets av ända upp till 180 cm, motsvarande en brösthöjdsdiameter på ca 55-56 cm.

1975 har efter en stamräkning och uppklavning av lindbeståndet följande data erhållits. (Alla lindar, som uppnått en höjd av 1,3 m och högre har räknats).

Antal totalt	263 st			
Max diam i brh		68,5 cm		
Övre höjd	17-18 m			
Diameterspridning	<15 cm	15-25 cm	>25 cm	
		134 st	7 st	122 st

I övrigt se bil 4

Åtgärder som utförts av skogsvårdsstyrelsen i samband med skötsel av ön är följande:

1969/70 Røjning av rönn och lindskott som växte upp under lindbeståndet. Enstaka rönnar har lämnats på öppna ytor. Ersättningsstammar av lind har lämnats under det äldre lindbeståndet. Bränning av ris. En kappavall av tall och al har lämnats runt ön. Krattning har utförts över hela området.

1970/71 Rövning och bränning av lind- och rönnskott.

1971/72 Slåtter och bränning av skott.

1973/74 Rövning av skott och städning.

Natur- och Kulturpåverkan

Att ön på något sätt kan ha blivit utsatt för mänsklig åverkan även efter 1787 kan man väl inte helt utesluta eftersom ön fram till fridlysningen 1917 tydligen ofta ut nyttjats som utflyktsplats för festande människor. Så sent som i slutet av 1800-talet förekom betning på ön.

I början på 1930-talet utfördes förstärkningar av södra och

västra stranden med sten. Denna åtgärd förorsakades av att växlingar mellan hög- och lågvatten eroderade strandkanten ganska kraftigt. Efter sjöregleringen utjämnades dock skillnaden mellan hög- och lågvatten. Problemet aktualiserades ånyo när båttrafiken ökade i sundet mellan Lindön och fastlandet vid Kyna by. Båttrafiken är nu mera reglerad genom att en hastighetsbegränsning på 6 knop gäller på båda sidor om Lindön. Genom nämnda åtgärder har problemet minskat, men en uppföljning av utvecklingen bör ske.

Bergrund m.m.

Ön sticker upp ungefär 9 meter ovan vattenytan.

Enligt berggrundskarta, Kopparbergs län - kartblad Falun - består berggrunden av leptit.

Jordarten består på norra delen av normalblockig moig morän och södra delen av mjälasediment - allt enligt SGU: s undersökning (kartblad Falun).

1.1.3 Kommunikationer

Under den isfria delen av året kan man nå ön med båt. Under vintern går det att till fots ta sig över på isen.

1.1.4 Föreskrifter

Jämligt Konungens Befallningshafvandes utslag av den 6 oktober 1917 meddelas förbud vid laga påföljd

- mot fällande eller skadande af öns samtliga lindar och nedtrampande eller skadande av dess lindplantor
- mot all jakt på ön
- mot alla massutflykter till ön och fester därå
- mot allt osnyggande å ön genom kvarlämnande af papper eller dylikt.

2 Dispositions- och skötselplan

2.1 Allmän målsättning

Den allmänna målsättningen för naturreservatets skötsel skall vara att bibehålla lindbeståndet samt att så långt möjligt hålla öns strandlinje fri från erosion.

2.2 Principer för disposition av mark och vatten samt åtgärder av allmän karaktär

2.2.1 Hävd av skogsområdet

Den skogsklädda ön skall behålla sin lummiga karaktär med en strandkappa av tall, björk och al samt en central del med lind. Området skall skötas i enlighet med detaljanvisningarna.

2.2.2 Angränsande vatten

Vattenlederna förbi ön skall vara hastighetsbegränsade i enlighet med vad som redan gäller.

2.3 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder

Beskrivning och karta (bil 3) har indelats i skötselområden. Varje sådant område har beskrivits med ledning av inventering varjämte angivits målsättning för skötsel samt åtgärder av engångs- och underhållskaraktär.

Skötselområde 1

Beskrivning: Området består av den centrala delen av ön, som har ett trädskikt av huvudsakligen lind med någon inblandning av rönn och lönn. Humustypen är mullartad och jordmånen är brunjord. Allt talar för att lindbeståndet är en naturskog. Åldersspridningen är ganska stor (från 5 år till 400 år).

Målsättning: Att bibehålla ett välslutet lindbestånd.

Åtgärder:

Engångsåtgärd: -

Underhållsåtgärd: Området skall årligen avstädas varvid allt kvarlämnat eller ilandflutet skräp bortfraktas. I buskskiktet utföres röjning varvid lindplantor gynnas.

Skötselområde 2

Beskrivning: Området omfattar kantzonen mot vattnet, vilken är bevuxen med en blandning av gammal tall, björk, al och rönn. Speciellt på sydöstra och sydvästra uddarna är tallen helt dominerande. På sydöstra udden är markvegetationen mycket sparsam och marken täcks av ett förnalager av främst barr. Övriga delar är framförallt bevuxna med gräs. Någon större förekomst av ris finns ej på ön.

Målsättning: Att bibehålla en stormfast strandkappa samt så långt möjligt hålla strandlinjen fri från erosion.

Åtgärder:

Engångsåtgärd: Ta vara på kullfauna träd så att möjligheten till föryngring underlättas. Dessutom skall stolpar med naturreservatsmärket sättas upp samt informationsskyltar som upplyser allmänheten om bl.a. historik och lindbeståndets utveckling.

Underhållsåtgärd: Årlig städning och svag skottröjning samt tillvaratagande av stormfällda träd för att få en successiv föryngring.

3 Plan för anläggning, disposition och skötsel av anordningar för rekreation och friluftsliv

3.1 Allmänt

Planen har upprättats på basis av för naturreservatet angivet syfte samt med hänsynstagande till de natur- och landskapsvärden, som klarlagts genom inventeringen.

3.2 Information

3.2.1 Informationsskyltar enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar skall uppsättas på öns norra, sydöstra och sydvästra kant.

E.D.N:O 22-8 1917. (2081)

KONUNGENS BEFALLNINGSHAVANDES I KOPPARBERGS LÄN UTSLAG
ifråga om fridlysning såsom naturminnesmärke av Lindön i
Ösjön, Torsånga socken; givet, Falun i Landskansliet
den 6 oktober 1917.

I en till Konungens Befallningshavande ingiven ansökan
Filosofie Doktoren Karl-Erik Forsslund såsom ombud för
Dalares Hembygdsförbund anhållit, att Lindön i Ösjön som
vore en vid av sjön Runn, inom Torsånga socken, måtte varda
fridlyst såsom naturminnesmärke enligt lagen den 25 juni
1909; och då sökanden därvid uppgivit, att Lindön i areal
utgjorde omkring ett hektar samt vore bevuxen med minst ett
hundratal vackra lindar, av vilka de största vore 15 till
16 meter höga med en diameter av 35 till 40 centimeter och
mellan 300 och 400 år gamla, ävensom att å ön funnes ett
rikt fågelliv, att fridlysningen borde avse förbud mot fäl-
lande eller skadande av öns samtliga lindar och nedtrampan-
de eller skadande av dess lindplantor, samt förbud mot all
jakt på ön och mot alla massutflykter till ön och fäster
därå samt allt matsäcksätande och dylikt på ön, varjämte
Forsslund hemställt, att sökanden bör var skyldig att hålla
undan sådana träd och buskar, som synts bliva till förfång
för lindbeståndet och att underhålla stenbanken vid stran-
den till skydd mot vattnets förstörelse, samt att natur-
minnesmärket borde utmärkas genom två eller tre skyddstav-
lor, anbragta vid de vanligaste landningsplatserna på öns
olika sidor.

I anledning av ansökningen, å vilken tecknats skriftligt
medgivande av delägarne i Kyna skifteslag, vilka gemensamt
ägede Lindön, har Konungens Befallningshavande genom kungö-
relse, som varit införd i länskungörelserna för den 7 mars
1917, i Tidning för Falu län och stad för den 10 samma
månad samt uppläst i Torsånga kyrka den 8 april 1917, före-
lagt dem, som emot ansökningen hade något att erinra, att
senast inom två månader från förstnämnda dag sådant hos

Konungens Befallningshavande anmäla, utan att inom förelagd tid dylik anmälan härstädes gjorts.

Sedan Kungl. Vetenskapsakademien uti infordrat utlåtande tillstyrkt ansökningen, har sökanden hit inkommit med bevis, att föreslagna skyddsanstalter å ön blivit vederbörligen verkställda.

Konungens Befallningshavande har tagit ärendet i övervägande och finner i förmågo av 6 § i lagen den 25 juni 1909 angående naturminnesmarkens fredande skäligt förklara Lindön såsom naturminnesmärke fridlyst, i följd varav härigenom meddelas förbud vid laga påföljd mot fällande eller skadande av öns samtliga lindar och nedtrampande eller skadande av dess lindplanter samt mot all jakt å ön och mot alla massutflykter till ön fäster därå ävensom mot allt osnyggande å ön genom kvarlämnande av papper och dylikt; ägande sökanden, efter därom med ägarna till ön träffad överenskommelse, vidtaga de åtgärder, som kunna anses gagneliga till skydd för lindbeståndet, ävensom underhålla stenbanken vid öns strand till skydd mot vattnets förstörelse.

Den, som med detta utslag icke åtnöjes, äger hos Kungl. Maj:t däröver anföra underdåniga besvär, vilka till Kungl. Justitiedepartementet böra ingivas eller må, på klagandens eget äventyr, i betalt brev med allmänna posten dit insändas och bör därvid iakttagas: att besvären inkomma till nämnda departement, om enskild part är klagande, innan klockan tolv å trettionde dagen och, om klagan föres av menighet, innan klockan tolv å fyrtiofemte dagen efter av utslaget erhållen del, delgivningsdagen oräknad eller, i båda fallen, om besvärstiden tilländagår på helgdag, å nästföljande söckendag före klockan tolv; att besvären därest de icke äro av klaganden egenhändigt undertecknade, böra av behörig fullmakt för ingivandet eller insändandet åtföljas, samt att besvären, när klaganden icke själv kan skriva, böra av författaren med utsättande av namn, syssla och boningsort, underskrivas; men försummas något av vad sålunda är föreskrivet, har klaganden förlorat sin talan, och utslaget kommer att emot honom för lagakraftvunnet anses.

År och dag som ovan.

På Landshövdingämbetets vägnar:

?????

Lars Zetterqvist